

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 19. juni 2023
Kontor: Sikkerhedskontor II
Sagsbeh: Maria F. Axelsen
Sagsnr.: 2023-0035-0331
Dok.: 2800036

UDKAST TIL TALE

Til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål F fra Folketingets Udenrigsudvalg

Samrådsspørgsmål F:

Vil ministrene redegøre for gældende praksis og praksiscændringer i Justitsministeriet og Udenrigsministeriet i forhold til direkte og indirekte eksport af våben og militærmateriel til Israel? Mener ministrene, at eksporten til Israel - som dokumenteret af Danwatch og Information - lever op til formålet med eksportkontrollen ift. ratifikation af internationale konventioner og traktater?

Vil regeringen set i lyset af de nye oplysninger om, at dansk militærudstyr har været brugt på bombetogter, hvor 75 børn i Gaza blev dræbt, genoverveje tilladelsen til at eksportere direkte og indirekte til Israel?

Hvad mener ministrene om, at Danmark ifølge flere folkeretseksperter påtager sig en retslig risiko, når man eksporterer til et land, som bryder krigens love, og bør Danmark som konsekvens heraf stille krav til direkte og indirekte eksport af dansk våbenmateriel til Israel?

Der henvises til "Eksperter i folkeret advarer: Danmark risikerer at medvirke til krigsforbrydelser", Danwatch.dk den 27. marts 2023, og "F-35-fly med dansk udstyr deltog i israelske bombardementer, som dræbte 75 børn", information.dk den 28. marts 2023.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL) og Trine Pertou Mach (EL).

Svar:

[Indledning]

Tak for ordet.

Lad mig indlede med at gentage det, som udenrigsministeren også slog fast i sin tale: Det er Udenrigsministeriets og Justitsministeriets vurdering, at Danmarks praksis for eksportkontrol er i overensstemmelse med Danmarks EU-retlige og internationale forpligtelser.

Som udenrigsministeren også har været inde på, er det i Danmark Rigspolitiet, der udsteder tilladelser til eksport af forsvarsmateriel. Jeg vil derfor starte med kort at redegøre for Rigspolitiets eksportkontrolpraksis generelt og i forbindelse med sager om eksport af forsvarsmateriel til Israel. Afslutningsvis vil jeg komme ind på omfanget af udførselstilladelser til Israel.

[Rigspolitiets eksportkontrol]

Kontrol med eksport af forsvarsmateriel er reguleret i den danske våbenlovgivning. Våbenlovens § 6, stk. 1, indeholder et principielt forbud mod eksport af forsvarsmateriel med mulighed for eksport efter en konkret tilladelse.

Formålet med eksportkontrollen er helt overordnet, at Danmark bidrager til det internationale samarbejde om effektiv kontrol og transparens i forhold til handel med forsvarsmateriel.

En ansøgning til Rigspolitiet om eksport af forsvarsmateriel skal bl.a. indeholde oplysninger om, hvilket produkt der ønskes udført, samt hvem der er modtager af produktet.

Endvidere skal der fremgå oplysninger om slutbrugeren, hvis denne er kendt på ansøgningstidspunktet. Det skal også fremgå, hvis produktet evt. skal indgå i et andet slutprodukt.

Ved slutbrugeren forstås den fysiske eller juridiske person, der er endelig bruger af materiellet, mens slutproduktet er det produkt, som materiellet evt. skal monteres eller installeres i.

Udenrigsministeriet er – som udenrigsministeren også har været inde på – høringspart i forbindelse med den konkrete sagsbehandling og bidrager med de nødvendige udenrigs- og sikkerhedspolitiske vurderinger til brug for Rigspolitiets sagsbehandling.

[Eksport af forsvarsmateriel til Israel]

Når der er tale om ansøgninger om eksporttilladelse til såkaldte tredjelande, dvs. lande uden for EU, EFTA og NATO, skal Rigspolitiet altid høre Udenrigsministeriet.

Udenrigsministeriet skal således høres i sager, hvor der i ansøgningen er oplyst, at Israel er modtager- eller slutbrugerland i forbindelse med den eksport, der ansøges om tilladelse til.

Er der derimod tale om ansøgninger om eksporttilladelse til et modtager- eller slutbrugerland inden for EU, EFTA og NATO, udover Tyrkiet, hører Rigspolitiet som udgangspunkt ikke Udenrigsministeriet. Det følger af en praksisændring fra 2013.

[Statistik over sager om eksport til Israel]

Afslutningsvis vil jeg komme ind på omfanget af udførselstilladelser til Israel.

Der er i perioden fra 2010 og indtil i dag meddelt i alt 14 tilladelser til permanent udførsel af forsvarsmateriel til Israel.

I perioden fra 2010 og frem til 2016, hvor Udenrigsministeriet ændrede sin linje i forhold til Israel, blev der meddelt i alt 4 tilladelser til permanent udførsel af forsvarsmateriel.

Siden 2016 er der blevet meddelt 10 tilladelser til permanent udførsel af forsvarsmateriel.

Tak for ordet.